Concursul județean
„Trepte în matematică şi comunicare”
Călimănești, 16 mai 2026

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Clasa a IX-a

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ 50 puncte

I. Punctajul maxim acordat – 20 puncte

Citește cu atenție textul, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

„Scena ce urmează s-a repetat de mai multe ori de-a lungul celor opt ani de liceu, cu variantele respective.

Nu pot uita însă ziua aceea în care noul subdirector, însoțit de casierul liceului, a venit în clasă cu o listă în mână și a început să citească un întreg pomelnic de elevi, după care a strigat cu aroganță:

- Cei citiți să părăsească clasa imediat! Sunt eliminați până vor aduce banii de taxă!

Și-atunci au început să se ridice: unii, cu figurile radiind de bucurie, că li se oferă prilejul să „chiulească oficial”, cu asentimentul direcțiunii; alții, alene, cu silă, vădit indispuși, fiind elevi silitori.

Printre aceștia era și Pârvu Dumitru, băiat de tâmplar, fără dare de mână și unul dintre cei mai buni elevi din clasă. S-a ridicat și, fără să părăsească banca, a îndrăznit să spună, cu glasul întretăiat:

- Domnule subdirector, vă rog amânați-mă numai cu două zile...am de luat poimâine de la niște meditații...și... (...)

Și-atunci, abia atunci, toți am fost mai atenți la înfățișarea lui Pârvu Dumitru, pe care nu-l prea băgam în seamă și care n-avea numai grija învățăturii, ca noi, ci mai dădea și meditații, ca să-și poată întreține frații mai mici.

Avea o haină întoarsă, roasă și peticită la mâneci și coate și un pulover lucrat din rămășițele de lână. Și-a strâns cu grijă cărțile într-un ghizdan de pânză gri și s-a îndreptat încet spre ușă, de unde s-a întors să ne salute.

Parcă același fluid electric a trecut prin inima și creierul nostru: toți, dar toți, fără nicio excepție, am fost în același gând exprimat de Ciurea:

- Măi băieți, știți la ce m-am gândit?

*

Ora a treia, când subdirectorul trecu în inspecție să vadă dacă nu cumva vreunul din cei eliminați s-a întors, l-a găsit pe Pârvu stând liniștit în bancă și citind.

- Hei, dumneata, ăla cu milogeala, n-ai înțeles ce ți-am spus eu acum vreo două ore?
- Ba da, domnule subdirector!
- Atunci, de ce n-ai plecat?

Aci, Ciurea-Stăpânul, șeful clasei, interveni placid:

- De ce să plece, dom'le subdirector?
- Pentru că n-a plătit taxa!
- Mă iertați că vă contrazic, dar a plătit-o!
- Cum așa...că eu nu știu nimic... doar adineauri...
- Adineauri, mă scuzați, nu e acum! Pârvule, arată-i, te rog, domnului subdirector chitanța.
- Poftiți, rata de 500 de lei achitată astăzi!
- Cum așa? făcu subdirectorul cu adâncă mirare, ridicându-și sprâncele-i stufoase în chip de accent circumflex.
- Așa!...răspunse Ciurea sec și își văzu de treabă, în râsetele noastre pline de o nemaipomenită satisfacție.

La ora de dirigenție pe care o aveam chiar în acea zi, Barosanul ne-a spus vădit impresioant:

- Bravo, băieți, să știți că mi-a plăcut! Ideea pe care ați avut-o vă face cinste. Dar de unde ați strâns atâția bani pentru taxa lui Pârvu?!
- Păi, domnule diriginte, s-a ridicat Ciurea, ne-am gândit că n-o fi prea mare lucru să renunțăm și noi pe ziua de astăzi la sandviciuri, la limonadă, la trigoane sau la cornuri...Puțin regim nu strică... Când și-o termina facultatea și o încasa prima leafă, Pârvu ne-a făgăduit să ne invite la o masă la „Buturuga" din Cișmigiu!

Clasa râse ușor, iar Barosanu adăugă:

- Admirabil!...Numai că vă rog să nu uitați atunci să mă invitați și pe mine!"

Grigore Băjenaru, ***Cișmigiu &Comp.*** (fragment)

*placid – calm, netulburat

1. Indică două motive pentru care colegii lui Pârvu decid să îl ajute. **4 puncte**
2. Prezintă, în două-trei enunțuri, o valoare morală transmisă prin textul-suport. **4 puncte**
3. Prezintă, în 50-60 de cuvinte, o trăsătură morală a subdirectorului, notând mijlocul de caracterizare. **4 puncte**
4. Prezintă, în cel puțin 40 de cuvinte, perspectiva narativă în fragmentul dat. **4 puncte**
5. Comentează, în 50-80 de cuvinte, următoarea secvență:

Şi-atunci, abia atunci, toți am fost mai atenți la înfățișarea lui Pârvu Dumitru, pe care nu-l prea băgam în seamă și care n-avea numai grija învățăturii, ca noi, ci mai dădea și meditații, ca să-și poată întreține frații mai mici.

Avea o haină întoarsă, roasă și peticită la mâneci și coate și un pulover lucrat din rămășițele de lână. Și-a strâns cu grijă cărțile într-un ghizdan de pânză gri și s-a îndreptat încet spre ușă, de unde s-a întors să ne salute.

4 puncte

II. Punctajul maxim acordat – 25 puncte

Redactează un text, de minim 200 de cuvinte, în care să exprimi opinia în legătură cu modul în care generozitatea, ca atitudine morală, completează profilul interior al unui tânăr,

raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din *Cișmigiu &Comp.*, de Grigore Băjenaru, cât și la experiența personală și culturală.

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

-formularea unei opinii faţă de problematica pusă în discuţie, enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

15 puncte

-raportarea la experiența personală și culturală;

4 puncte

-utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație, aşezarea în pagină, lizibilitatea, încadrarea în numărul minim de cuvinte.

6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii.
Timpul de lucru este de 2 ore.
Se acordă 5 puncte din oficiu pentru limba română.

Mult succes!

Concursul județean
„Trepte în matematică şi comunicare”
Călimănești, 16 mai 2026

Clasa a IX-a

LIMBA ȘI ITERATURA ROMÂNĂ
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- **Se punctează oricare alte formulări/modalităţi de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.**
- **Se acordă 5 puncte din oficiu.**
- **Punctajul total este de 50 de puncte.**

I. Punctajul maxim acordat – 20 puncte

1. Indicarea a două motive pentru care colegii lui Pârvu decid să îl ajute (de exemplu: Colegii decid să îl ajute, pentru că, spre deosebire de alți colegi care se bucură că sunt exmatriculați, Pârvu suferă cu adevărat că nu are bani să plătească taxa; de asemenea, abia în momentul acela, colegii își dau seama cât de sărac este Pârvu, care era nevoit să ofere meditații pentru a-și ajuta frații, etc.) **2p+2p = 4 puncte**

2.
-numirea unei valori morale -1p (de exemplu: generozitatea, spiritul de sacrificiu, etc);
-prezentarea unei valori morale transmise prin textul-suport -2p;
-respectarea limitei de spațiu -1p

4 puncte

3.
-numirea unei trăsături morală a subdirectorului - 1p;
-notarea mijlocului de caracterizare - 1p;
-prezentarea clară, nuanțată - 1 p./ încercarea de prezentare - 0 p
-respectarea limitei de cuvinte -1 p. **4 puncte**

4. Prezentarea tipului de perspectivă narativă din textul dat: **4 puncte**
- notarea perspectivei narative –1p;
- prezentarea clară, nuanțată -2 p./ încercarea de prezentare - 0 p.
- respectarea limitei de cuvinte -1 p

5. Comentarea secvenței: **4 puncte**
- comentarea clară, nuanțată - 3 p./ încercarea de comentare- 1 p.
- respectarea limitei de cuvinte -1 p.

II. Punctajul maxim acordat – 25 puncte

-formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție -1 p. **15 puncte**
-câte 2 puncte pentru enunţarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. (2 p. + 2 p. = 4 p.)
-câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunţate: dezvoltare clară, nuanțată – 3 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. (3 p. + 3 p. = 6 p.)
- valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text/încercare de valorificare – 1 p.;
- formularea unei concluzii pertinente 1 p.

- raportarea la experiența personală și culturală în dezvoltarea oricărui argument **4 puncte**
(2 p. + 2 p. = 4 p.)
– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare **1 punct**
– corectitudinea exprimării **1 punct**
–ortografie şi punctuaţie (0 –1 greşeli ortografice şi de punctuaţie – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
– așezarea în pagină **1 punct**
– lizibilitatea **1 punct**
– respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **1 punct**